

CMI – Center za metodologijo in informatiko
FDV – Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani
[http:// www.ris.org](http://www.ris.org), email: info@ris.org

RIS2000/2001 - gospodinjstva

ponudniki dostopa do Interneta

Ljubljana, april, 2001

POVZETEK

V poročilu so obravnavani ponudniki dostopa do Interneta med gospodinjstvi. Ocene temeljijo na telefonskih anketah RIS konec leta 2000 oziroma v začetku leta 2001.

Povzamemo lahko naslednje:

1. V začetku leta 2001 Internet aktivno (mesečno) uporablja okoli 300-350 tisoč oseb, dostop do Interneta pa ima 110-140 tisoč gospodinjstev. Dve tretjini aktivnih uporabnikov Interneta imata dostop do Interneta tudi od doma. Dostop od doma je tudi glavni dostop do Interneta za večino aktivnih uporabnikov.
2. Polovica uporabnikov Interneta dostopa od doma preko SIOLa, tretjina preko ARNESa, ostali preko Univerz, KISS-a in manjših ponudnikov, ki jih v anketi ni mogoče natančno oceniti.
3. Uporabniki so s svojim ponudnikom dostopa razmeroma zadovoljni, saj povprečna ocena na lestvici od 1 do 5 znaša 4,0. Zadovoljstvo je v zadnjih dveh letih izraziteje poraslo predvsem pri SIOl-u.
4. Lojalnost do ponudnika je med gospodinjstvi presenetljivo visoka.
5. Velika večina uporabnikov – več kot štiri petine - ima dostop od doma preko navadnega modema, znaten del - približno šestina – preko ISDN modema, nekaj odstotkov pa preko kablanskega dostopa.
6. V prvi polovici leta 2001 pričakujemo nadaljnji porast deleža SIOl-a, predvsem pa hiter porast kablanskega dostopa, o katerem razmišlja že skoraj polovica uporabnikov Interneta.
7. Slaba desetina uporabnikov je tudi že razmišljala o ADSL dostopu, čeprav so polletne namere (obdobje februar/marec 2001) izredno majhne.
8. Poleg petine gospodinjstev z dostopom do Interneta ter desetine gospodinjstev, ki to načrtuje v 6 mesecih, so o dostopu do Interneta že razmišljali tudi v praktično vseh preostalih gospodinjstvih z osebnimi računalniki – osebni računalnik pa poseduje že skoraj polovica vseh slovenskih gospodinjstev.

KAZALO

1. METODOLOGIJA.....	4
2. PONUDNIKI DOSTOPA.....	5
2.1. Število gospodinjstev z dostopom.....	5
2.2. Ponudniki dostopa v gospodinjstvih	6
2.3. Zadovoljstvo s ponudnikom dostopa od doma.....	9
2.4. Lojalnost ponudnikov dostopa od doma	10
2.5. Način dostopa	11
- December 2000	11
- Marec 2001	12
2.6. Ponudniki dostopa in način dostopa	14
2.7. Kabelski dostop in obstoječi ponudnik.....	15
2.8. Namere (ISDN, ADSL, kabel) med uporabniki	16
2.9. Namere med uporabniki Interneta brez dostopa v gospodinjstvu.....	19
2.10. Namere med neuporabniki Interneta	21
3. SUMARNI PREGLED.....	22

1. METODOLOGIJA

a) Ankete gospodinjstev

Ugotovitve v poročilu temeljijo na podatkih zbranih s telefonskimi anketami v mesecih november/december 2000 ter februar/marec 2001. V nadaljevanju bomo vire podatkov razdelili na dva dela, in prvi del označili z »december 2000«, kjer je bilo anketirano 796 uporabnikov. Drugi del z 405 aktivnimi uporabniki Interneta pa bomo označevali z »marec 2001«. Skupno je bilo torej anketiranih 1201 aktivnih uporabnikov Interneta. Poleg tega pa smo v analizah o nameravanem dostopu do Interneta od doma vključili še več tisoč ne-uporabnikov Interneta.

Vse analize so bile opravljene na mesečnih uporabnikih Interneta, ki jih je bilo v tem obdobju v Sloveniji okrog 20% aktivne populacije. V celotni analizi se tako ukvarjamo z okoli 300.000-350.000 aktivnimi uporabniki Interneta.

Ker gre pri podrobnejših analizah pogosto za majhno število enot, so v tabelah vpeljane naslednje oznake, ki jih velja upoštevati tudi kadar niso eksplicitno zapisane:

- - nesprejemljivo nenatančna ocena, navedena zgolj za ilustracijo (manj kot 10 enot)
- (()) - zelo nenatančna ocena (med 10 in 20 enot)
- () - nenatančna ocena (med 20 in 30 enot)

Majhne celice torej služijo zgolj kot ilustracija, nikakor pa ne kot posplošena trditev, ki bi nudila zanesljivo osnovo za sklepanje o populaciji.

Podrobnosti o interpretacijah v primeru majhnega števila podatkov so na predstavitveni strani <http://www.ris.org/topwww/metodologija.html>, kjer je podrobneje obravnavana tudi metodologija.

Poudariti velja, da smo v poročilu objavili vse navedbe anketirancev, čeprav pogosto niso konsistentne, ilustrirajo pa razumevanje respondentov.

Pri uteževanju je bila na osnovi populacijskih podatkov o starosti, izobrazbi, spolu, regiji, naselju in statusu opravljen postopek prilagajanja podatkov populacijskim kontrolnim spremenljivkam (*raking*). Poleg navedenih spremenljivk (*margin*) je bila upoštevana tudi interakcija spola in starosti ter izobrazbe in zaposlitvenega statusa. V vseh navedenih kontrolnih spremenljivkah se torej vzorec ujema s slovensko populacijo. Uteži, ki so bile prevelike, smo prisekali. Utežen vzorec se tako v izbranih kontrolnih spremenljivkah ujema s populacijo.

2. PONUDNIKI DOSTOPA V GOSPODINJSTVIH

2.1. Število gospodinjstev z dostopom

Dve tretjini uporabnikov Interneta v Sloveniji ima dostop tudi od doma, za večino uporabnikov pa je to tudi njihov glavni dostop. Navedeno tudi pomeni, da je dostop od doma predpogoj za množično uporabo Interneta - aktivni uporabniki očitno dostopajo predvsem od doma.

V pogledu samega števila gospodinjstev, ki imajo dostop do Interneta, lahko navedemo naslednje podatke:

- podatki Mediane za zadnje četrletje 2000 kažejo, da ima 18% oseb v gospodinjstvu dostop do Interneta;
- podatki ankete SJM v oktobru 2000 kažejo, da ima dostop do Interneta od doma 22.3% odraslih oseb, v drugi polovici ankete SJM pa je ta delež 19.7%; povprečje je torej 21.5%;
- anketa RIS ima za konec leta oceno o 17% respondentih z dostopom do Interneta od doma.

Ocene se razlikujejo zaradi vzorčne napake pa tudi zaradi različnih ciljnih populacij.

Vsi navedeni deleži se seveda nanašajo na delež oseb, ki izjavljajo, da imajo v gospodinjstvu dostop do Interneta, kar ni enako deležu gospodinjstev z dostopom do Interneta. Populacija oseb se namreč razlikuje od populacije gospodinjstev po številu in po strukturi. Večja gospodinjstva, ki vstopajo v ankete oseb bolj pogosto (posebej velja to za anketi SJM in Mediana, ki sta vzorca oseb) imajo namreč osebe pogosteje dostop do Interneta. Upoštevati tudi velja, da živi npr. v enočlanskih gospodinjstvih le 6% populacije, čeprav predstavljajo ta gospodinjstva 18% vseh gospodinjstev. V navedenih anketah oseb je zato pogosto premalo enočlanskih gospodinjstev, ki so nekoliko slabše opremljena.

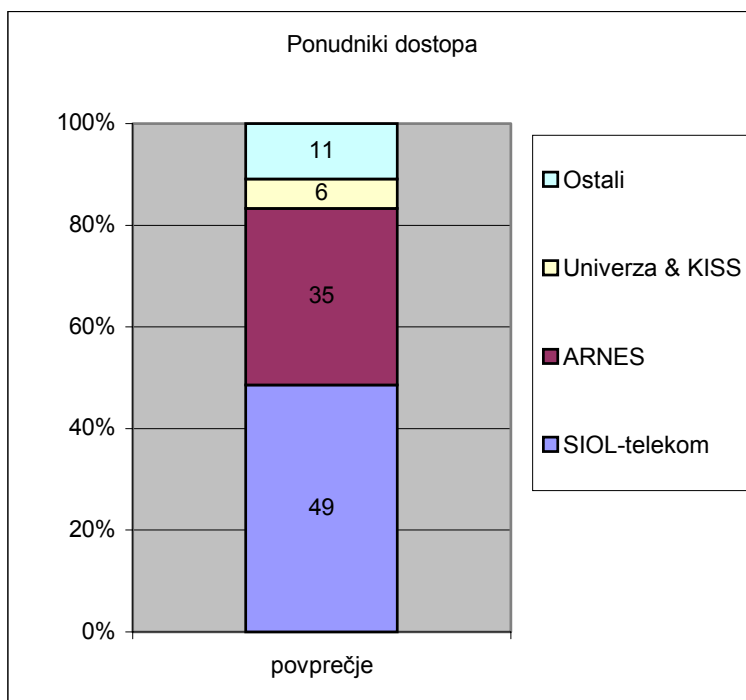
Na tem mestu se s samo oceno števila gospodinjstev podrobneje ne ukvarjamo, v grobem lahko ocenimo, da je bilo konec leta 2000 v Sloveniji okoli 110-140 tisoč gospodinjstev z dostopom do Interneta.

2.2. Ponudniki dostopa v gospodinjstvih

Kot rečeno, imata dve tretjini uporabnikov Interneta dostop do Interneta tudi od doma. Vprašali smo jih, kdo je njihov glavni ponudnik dostopa oziroma preko katerega ponudnika najpogosteje dostopajo do Interneta od doma.

V spodnjem grafu so prikazani skupni rezultati obeh anket (december 2000 in marec 2001).

Med ponudniki dostopa očitno prevladujeta SIOL in ARNES.

Graf 1: Ponudniki dostopa do Interneta od doma med uporabniki Interneta (n=726).

Oglejmo si podatke nekoliko bolj podrobno. Pri tem vsekakor velja upoštevati omejitve posploševanja zaradi nekaterih majhnih frekvenc, česar v spodnji tabeli nismo posebej označevali, kljub temu pa jih je potrebno upoštevati, posebej v primerih z manj kot 10 enotami.

Ponudniki dostopa do Interneta	December 2000		Marec 2001		Povprečje	
	Delež (%)	Frekvenca	Delež (%)	Frekvenca	Delež (%)	Frekvenca
SIOL-Telekom	41	225	46	128	43	353
ARNES	28	150	37	103	31	253
KISS	5	27	2	5	4	32
Amis.net	4	20	2	5	3	25
Perftech	2,4	13	3	9	3	22
Boter (S.net)	1,3	7	0,3	1	1	8
Univerza v Ljubljani	1,0	6	1	2	1	8
Unistar	1,0	5	0,4	1	0,7	6
Telemach	0,7	4	0,3	1	0,6	5
Gorenjski kabel	0,6	4	--	--	0,5	4
Netsi.net	0,6	3	0,3	1	0,5	4
Univerza v Mariboru	0,4	2	--	--	0,2	2
K2.net	0,2	1	0,4	1	0,2	2
Ljudmila.org	0,2	1	--	--	0,1	1
Agenda (Slon)	--	--	0,5	1	0,1	1
Inetia	--	--	0,3	1	0,1	1
ne vem	10	57	4	12	8	69
drugo*	3	18	3	9	3	27

Tabela 1: Ponudniki dostopa do Interneta od doma med uporabniki Interneta (nov. 2000, n=543; marec 2001, n=280).

V zgornji tabeli nismo Ljudmila.org združili z ARNES-om in tudi Inetia, ki ni več ponudnik, nismo priključili k SIOL-u.

V »drugo« kategorijo spadajo napačne navedbe, to so:

attglobal, fov, impol, iskra.tel, libero, matkurja, netscape, podjetje krka, ros, tobačna Ljubljana, acroni, campus, fin.net, gambit, hinko him.si, mobitel, srednja lesna šola Škofja Loka.

Navedbe ilustrirajo tudi razumevanje nekaterih uporabnikov.

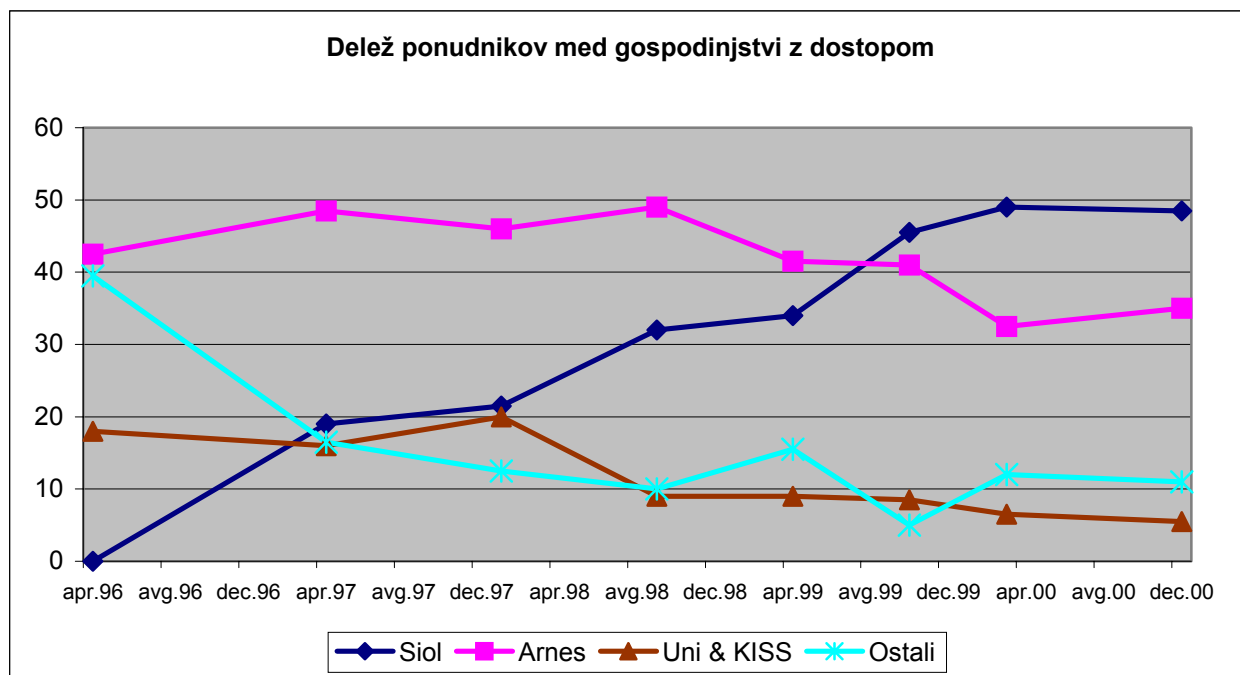
Deleži »drugo« in »ne vem« so torej v zgornji tabeli še nerazporejeni. Če jih razdelimo med obstoječe ponudnike – ob predpostavki, da se porazdeljujejo enako – se njihovi deleži seveda nekoliko povečajo.

Za obdobje od decembra 2000 do marca 2001 opazimo v zgornji tabeli določeno povečanje deleža ARNES-a ter upad relativnega deleža SIOL-a, vendar razlike niso statistično značilne. Kljub temu je navedeno nekoliko presenetljivo. Podatke za december in marec tudi zato v nadaljevanju prikazujemo skupaj. Določen porast v obdobju november – februar pa so potrdili tudi na ARNESu.

V spodnjem grafu je torej za konec leta 2000 prikazana združena ocena.

Iz spodnjega grafa – kjer smo izločili odgovore »ne vem« in »drugo« - pa razberemo, da so deleži ponudnikov med gospodinjstvi v zadnje pol leta ostali skorajda nespremenjeni.

Seveda pa so vse to relativni deleži med okoli 20% gospodinjstev z dostop do Interneta. Samo število teh gospodinjstev z dostopom do Interneta seveda narašča, zato lahko narašča tudi absolutno število priključkov tistih ponudnikov, ki beležijo relativni upad.

Graf 2: Delež ponudnikov dostopa do Interneta od doma med uporabniki Interneta (1996 - 2001).

Dobljeno razmerje ARNES:SIOL je torej 35:48 (če ne razporedimo odgovorov »ne vem« pa 31:43) in bi v populaciji v grobem odgovarjalo razmerju 45.000 (ARNES): 63.000 (SIOL) gospodinjstev, od npr. okoli 130.000 gospodinjstev, kar je zgornja meja za število gospodinjstev z dostopom do Interneta v začetku leta 2001. Univerza in KISS imata okoli 5% delež, ostali uporabniki pa skupaj okoli 10%.

Seveda pa velja na tem mestu opozoriti, da obstaja razmeroma zapleten odnos med gospodinjstvi z dostopom, osebami (uporabniki Interneta) ter registriranimi uporabniki določenega ponudnika, kar smo delno osvetlili v lanskem poročilu o ponudnikih dostopa. Nekateri uporabniki namreč dostopajo do Interneta preko drugih uporabniških gesel – posebej od družinskih članov.

2.3. Zadovoljstvo s ponudnikom dostopa od doma

Anketiranci, ki do Interneta dostopajo od doma, so bili vprašani o zadovoljstvu s ponudnikom dostopa. Ocena zadovoljstva je razmeroma visoka.

<i>Zadovoljstvo na lestvici od 1 (sploh nisem zadovoljen) do 5 (popolnoma zadovoljen)</i>	Povpreč na ocena	Frekvenca	Std. napaka (se)	<i>Ocena 1998</i>
K2.net	5,0	1	-	4,6
Boter	4,7	7	0,19	-
Unistar-moj.net	4,3	4	0,28	4,0
SIOL-Telekom	4,0	221	0,05	3,0
ARNES	4,0	148	0,06	4,0
Perftech	4,0	1	0,00	-
Univerza v Ljubljani	3,9	6	0,29	4,1
Amis.net*	3,8	15	0,20	4,2-4,8*
KISS	3,7	24	0,21	3,2
Univerza-MB	3,6	2	0,48	4,6
drugo	3,8	5	0,18	-
Povprečje	4,0	472	0,04	3,9

Tabela 2: Zadovoljstvo s ponudnikom dostopa (december 2000, n=472).

V zadnji koloni je navedena še ocena iz telefonske ankete leta 1998 med 300 uporabniki z dostopom od doma. Pri tem sta za Amis (*) v letu 1998 upoštevana ABM in Medinet.

Razberemo, da je zadovoljstvo bistveno izboljšal SIOL, ki je od najslabšega ocenjenega ponudnika v letu 1998 prišel na povprečje. ARNES ima obe leti enako stabilno oceno, ostali ponudniki precej oscilirajo, delno tudi zaradi majhnega števila enot.

2.4. Lojalnost do ponudnika

Oglejmo si še verjetnost, da bi uporabniki zamenjali ponudnika dostopa do Interneta.

Najverjetneje bi ponudnika Interneta zamenjali uporabniki, ki dostopajo preko Univerze v Ljubljani in Botra. Videti je tudi, da imajo manjši ponudniki manj lojalne uporabnike kot SIOL in ARNES.

Izpostaviti velja KISS, ki ga uporabniki ne bi zlahka zamenjali, čeprav z njim niso posebej zadovoljni. Nasploh je videti, da zadovoljstvo v mnogih primerih pravzaprav ni dejavnik, zaradi katerega bi uporabniki menjali ponudnika, saj obstajajo tudi drugi faktorji kot npr. cena oziroma brezplačen dostop.

Ponovimo, da so ocene na manj kot 10 enotah navedene le zaradi ilustracije. Tako je ocena za K2.net na osnovi enega respondenta seveda povsem nerelevantna za kakršnokoli posploševanje.

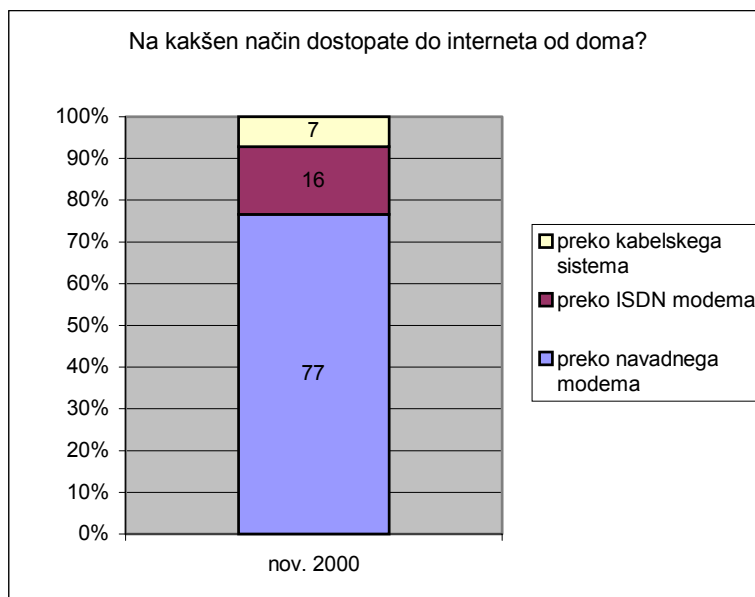
<i>Če bi imel konkurenčni ponudnik dostopa boljšo ponudbo - ali bi zamenjali svojega ponudnika dostopa do Interneta? Ocena na lestvici od 1 (sploh ne bi zamenjal) do 5 (zagotovo bi zamenjal)</i>			
	Povprečna ocena	Frekvenca	Std. napaka (se)
Unistar-moj.net	4,3	4	-
Univerza v Ljubljani	4,2	6	0,45
Boter	4,2	7	0,56
Amis.net	4,1	15	0,23
Perftech	4,0	1	-
SIOL-Telekom	3,2	218	0,10
ARNES	3,1	138	0,12
KISS	3,1	25	0,31
Univerza-MB	2,4	2	0,48
K2.net	1,0	1	-
drugo	3,0	5	-
Povprečje	3,2	460	0,07

Tabela 3: Lojalnost uporabnikov Interneta do ponudnika Internetnih storitev (december 2000, n=460).

2.5. Način dostopa

a) December 2000

Aktivne uporabnike Interneta, ki imajo dostop tudi od doma, smo v decembrski anketi vprašali, na kakšen način dostopajo do Interneta od doma. Večina jih dostopa preko navadnega modema, preko ISDN modema jih dostopa približno 15 odstotkov, majhen delež uporabnikov pa do Interneta dostopa preko kablanskega sistema. Dodajmo - na kar opozarjamo na več mestih – da so v tokratnih anketah deleži kablanskih operaterjev ocenjeni nenatančno, kar bo v bodoče mogoče izboljšati z dopolnjenim vprašanjem.

Graf 3: Način dostopa do Interneta od doma med uporabniki Interneta (december 2000, n=537).

Način dostopa do Interneta od doma	December 2000		
	Delež (%)	Frekvenca	Ocene št. gospodinjstev
preko navadnega modema	77	410	80.000
preko ISDN modema	16	87	17.000
preko kablanskega sistema	7	38	7.000
preko kablanskega sistema*	1	4	700

Tabela 4: Način dostopa do Interneta od doma v Sloveniji, med uporabniki Interneta (december 2000, n=537).

Ocene deleža kablanskega omrežja so nezanesljive – ne samo zato, ker je malo enot – predvsem zato, ker to sicer navaja 7% respondentov, vendar le redki (1%) pri podrobnem vprašanju dejansko navedejo kablanskega operaterja, kar je v zadnji vrstici označeno z zvezdico *.

Mogoče je sicer dostopati preko kablanskega operaterja in plačevati običajnemu ponudniku, zato je delež kablanskega dostopa načeloma sicer med 1-7%, vendar bližje 1%.

b) Marec 2001

V marčevski anketi so bila vprašanja zastavljena drugače. Anketirani so namreč odgovarjali na tri vprašanja:

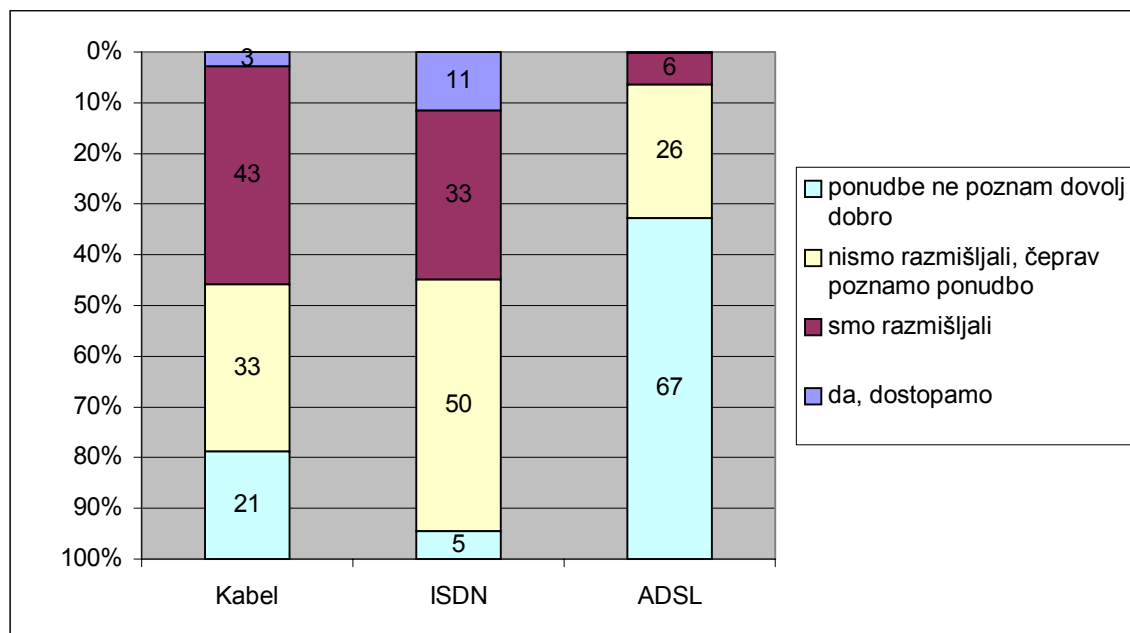
- ali v gospodinjstvu dostopate ali razmišljate o dostopu do Interneta preko kabelskega omrežja,
- ali v gospodinjstvu dostopate ali razmišljate o ISDN dostopu do Interneta in
- ali v gospodinjstvu dostopate ali razmišljate o ADSL dostopu do Interneta.

Na vprašanje so bili štirje možni odgovori:

- da, dostopamo;
- ne, vendar smo razmišljali;
- ne, nismo razmišljali, čeprav poznamo ponudbo;
- ponudbe ne poznamo dovolj dobro.

Za razliko od prejšnjega grafa, ki se je nanašal na osebe, se spodnji graf nanaša na gospodinjstva.

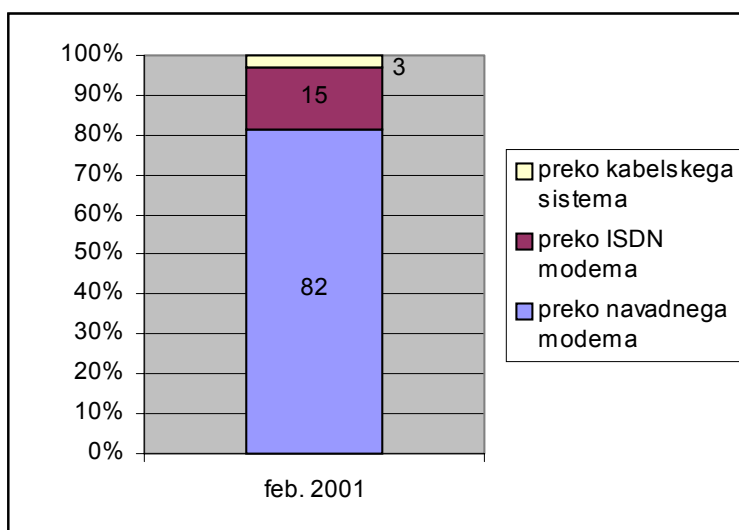
Graf 4: Dostop do Interneta od doma med uporabniki Interneta (marec 2001, n=405).

Ali v gospodinjstvu dostopate ali razmišljate o dostopu do Interneta preko...	kabelskega omrežja		ISDN		ADSL	
	n	%	n	%	n	%
da, dostopamo	12	3	46	11	0	0
smo razmišljali	171	43	135	33	25	6
nismo razmišljali, čeprav poznamo ponudbo	131	33	200	50	105	26
ponudbe ne poznam dovolj dobro	84	21	22	5	268	67

Tabela 5: Dostop do Interneta od doma v Sloveniji, med uporabniki Interneta (marec 2001, n=405).

Iz zgornjih treh vprašanj smo deleže za način dostopa do Interneta izračunali v novo spremenljivko in pri tem predpostavili, da preostala gospodinjstva dostopajo preko navadnega modema.

Graf 5: Način dostopa do Interneta od doma v Sloveniji, med uporabniki Interneta (marec 2001, n=285).

Način dostopa do Interneta od doma	Marec 2001		
	Delež (%)	Frekvenca	Ocene št. prebivalstva
preko navadnega modema	80	227	256.000
preko ISDN modema	16	46	52.000
preko kabljskega sistema	4	12	14.000
preko kabljskega sistema *	0,4	1	1.100

Tabela 6: Način dostopa do Interneta od doma v Sloveniji, med uporabniki Interneta (marec 2001, n=285).

V primerjavi z decemborskimi ocenami je razlika predvsem v oceni kabljskega dostopa, ki pa je v obeh primerih ocenjen razmeroma nenatančno, poleg tega pa se srečuje tudi z merskimi problemi.

Poudariti veja, da smo v tokratnem grafu navedli kot kabljske ponudnike samo tiste navedbe, kjer je bil eksplicitno naveden tudi kabljski operater.

* V tej kategoriji je frekvenca, ki se nanaša na izključno kabljske ponudnika.

2.6. Ponudniki dostopa in način dostopa

V spodnji tabeli so razvrščeni načini dostopa glede na ponudnika dostopa do Interneta.

	December 2000			Marec 2001*		
	navadni modem	ISDN modema	kabelski sistem	navadni modem	ISDN modema	kabelski sistem
SIOL-Telekom	150	62	10	91	34	3
ARNES	132	12	6	96	4	3
KISS	25	1	1	5	--	--
Amis.net	18	--	1	4	1	--
Perftech	13	--	--	9	--	--
s.net	7	--	--	1	--	--
Univerza v Ljubljani	6	--	--	2	--	--
Unistar	5	--	--	1	--	--
Telemach	--	--	--	--	--	1
Gorenjski kabel	--	--	3	--	--	--
Net.si	--	3	--	1	--	--
K2.net	1	--	--	1	--	--
Ljudmila.org	1	--	--	--	--	--
Agenda	--	--	--	1	--	--
Inetia	--	--	--	1	--	--
drugo	25	5	9	--	--	--

Tabela 7: Način dostopa do Interneta glede na ponudnika (december 2000, n=458, marec 2001, n=259)

Opazimo lahko določeno nekonsistentnost pri odgovorih, kar pomeni, da je potrebno v bodoče izostriti vprašanja. V zgornji tabeli namreč vidimo, da se nekatere navedbe »kabelski sistem« ne ujemajo povsem z operaterjem.

2.7. Kabelski dostop in obstoječi ponudnik

Oglejmo si nekoliko podrobneje namere glede kabelskega dostopa. Približno dve petini respondentov, ki dostopajo do Interneta od doma, vendar ne preko kabelskega sistema, že razmišlja o kabelskem dostopu.

<i>Ali ste morda že razmišljali o kabelskem dostopu do Interneta?</i>	December 2000		Marec 2001	
	da (%)	ne (%)	da (%)	ne (%)
SIOL-Telekom	42	58	44	56
ARNES	44	56	33	67
KISS	35	65	60	40
Amis.net	42	58	40	60
Perftech	31	69	11	89
s.net	43	57	0	100
Univerza v Ljubljani	100	0	100	0
Unistar	20	80	100	0
Net.si	0	100	0	100
Univerza v Mariboru	50	50	--	--
K2.net	100	0	100	0
Ljudmila.org	100	0	--	--
Agenda	--	--	100	0
Inetia	--	--	100	0
Skupaj	43	57	40	60

Tabela 8: Dostop do Interneta preko kabelskega sistema (december 2000, n=437; marec 2001, n=252).

Skoraj dve petini uporabnikov Interneta, ki že imajo dostop od doma in so razmišljali o kabelskem dostopu do Interneta, ga namerava tudi kupiti v roku pol leta.

<i>Ali načrtujete nakup kabelskega dostopa v naslednjih 6-ih mesecih?</i>	december 2000		marec 2001	
	delež (%)	frekvenca	delež (%)	frekvenca
Da	36	47	36	25
Ne	56	120	56	65
ne vem	8	19	8	10

Tabela 9: Dostop do Interneta preko kabelskega sistema (december 2000, n=186; marec 2001, n=100).

2.8. Namere (ISDN, ADSL, kabel) med uporabniki

Kot rečeno (2.4.b) smo v februar/marčevski anketi postavili tri vprašanja o dostopu do Interneta:

- ali v gospodinjstvu dostopate ali razmišljate o dostopu do Interneta preko kabelskega omrežja,
- ali v gospodinjstvu dostopate ali razmišljate o ISDN dostopu do Interneta in
- ali v gospodinjstvu dostopate ali razmišljate o ADSL dostopu do Interneta.

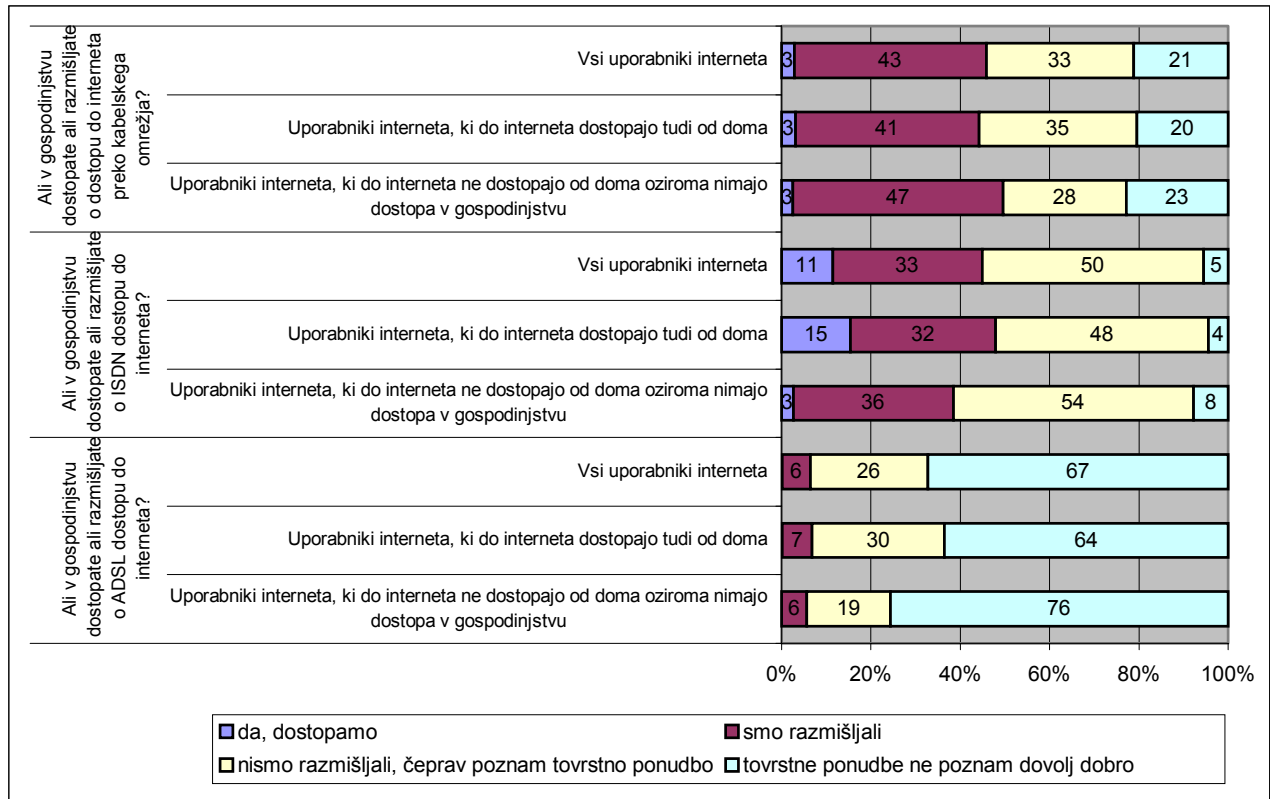
Na vprašanje so bili štiri možni odgovori:

- da, dostopamo;
- ne, vendar smo razmišljali;
- ne, nismo razmišljali, čeprav poznam ponudbo;
- ponudbe ne poznamo dovolj dobro.

V nadaljevanju si bomo odgovore ogledali nekoliko bolj podrobno, osnovne ugotovitve pa so naslednje:

- Nihče še ne dostopa preko ADSL protokola, tovrstno ponudbo pozna le tretjina uporabnikov Interneta, o njej pa je že razmišljala dobra dvajsetina uporabnikov.
- Skoraj vsi uporabniki so seznanjeni z ISDN ponudbo, okoli sedmina gospodinjstev že dostopa preko ISDN, tretjina je o tem že razmišljala, polovica uporabnikov Interneta pa ne razmišlja o tovrstnem dostopu.
- Kabelskega dostopa je razmeroma malo, v grobem pod 5%, vendar pa skoraj polovica uporabnikov Interneta razmišlja o tovrstnem dostopu. Petina pa tovrstne ponudbe ne pozna dovolj dobro.
- Med uporabniki Interneta so v pogledu nakupa novejših tehnologij (ADSL, ISDN, kabel) za dostop do Interneta od doma razmeroma majhne razlike glede na to, ali že imajo v gospodinjstvu dostop do Interneta ali ne.
- Uporabniki, ki so razmišljali o ISDN ali kabelskem dostopu v tretjini primerov navajajo, da nameravajo opraviti nakup v naslednje pol leta. V primeru ADSL je od že tako majhnega deleža uporabnikov, ki je o tem razmišljal, le desetina takih, ki to načrtujejo v naslednje pol leta.

Graf 6: Odnos do hitrejših oblik uporabe Interneta (marec 2001, n=405)

Oglejmo si še podatke v tabeli in pri tem ponovno opozorimo na kritično majhno velikost določenih skupin.

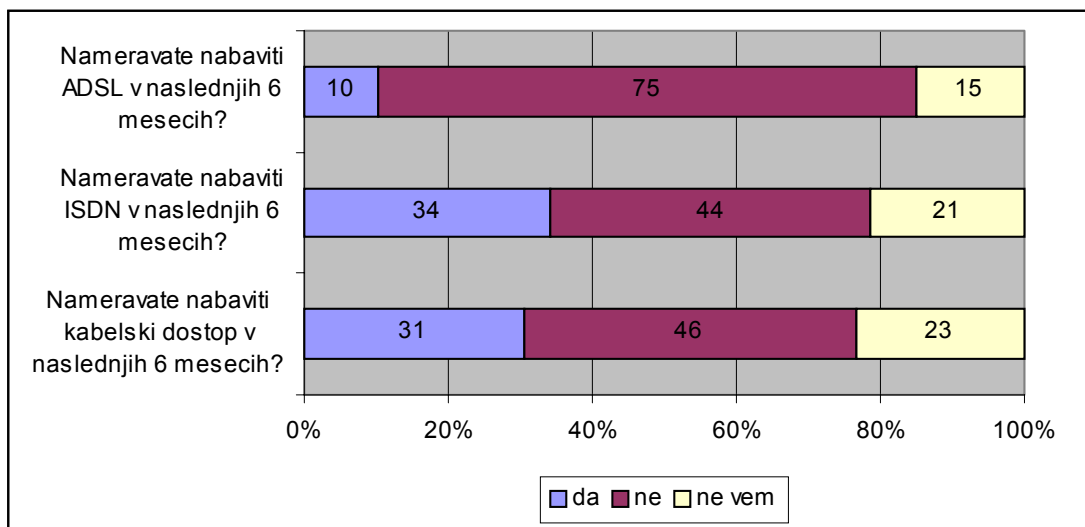
	Ali v gospodinjstvu dostopate ali razmišljate o dostopu do Interneta preko kableskega omrežja?			Ali v gospodinjstvu dostopate ali razmišljate o ISDN dostopu do Interneta?			Ali v gospodinjstvu dostopate ali razmišljate o ADSL dostopu do Interneta?		
	Vsi uporabniki Interneta	Uporabniki Interneta, ki do Interneta dostopajo tudi od doma	Uporabniki Interneta, ki do Interneta ne dostopajo od doma oz. nimajo dostopa v gospodinjstvu	Vsi uporabniki Interneta	Uporabniki, ki že imajo dostop v gospodinj.	Uporabniki, ki nimajo dostopa v gospodinj.	Vsi uporabniki Interneta	Uporabniki, ki že imajo dostop v gospodinj.	Uporabniki, ki nimajo dostopa v gospodinj.
da, dostopamo	3	3	3	11	15	3	0	0	0
smo razmišljali	43	41	47	33	32	36	6	7	6
nismo razmišljali, čeprav poznam ponudbo	33	35	28	50	48	54	26	30	19
ponudbe ne poznam dovolj dobro	21	20	23	5	4	8	67	64	76

Tabela 10: Odnos do alternativnih oblik dostopa do Interneta med uporabniki Interneta (marec 2001, n=405)

Uporabnike Interneta, ki so pri prejšnjem vprašanju odgovorili, da so o navedenih dostopih vsaj razmišljali, smo vprašali po nakupnih namerah v šestih mesecih.

- V roku pol leta namerava tretjina uporabnikov Interneta, ki je že razmišljala o uporabi ISDN protokola, tega tudi kupiti;
- Podobno velja – tretjina - tudi za kabelski dostop;
- Za ADSL pa samo desetina tistih, ki so o tem razmišljali, ocenjuje, da ga bodo nabavili v pol leta.

Dodati velja, da se običajno precej manj kot polovica tovrstnih namer tudi uresniči. Včasih pa je to tudi drugače, kar je močno odvisno tudi od ponudbe, hitrih sprememb cen in oglaševanja (npr. mobilna telefonija).

Graf 7: Nakupne namere anketiranih med uporabniki Interneta, ki so nakupu že razmišljali (marec 2001, n=25 - 171).

2.9. Namere med uporabniki Interneta brez dostopa v gospodinjstvu

Oglejmo si nekoliko podrobneje namere med uporabniki Interneta, ki nimajo dostopa do Interneta v svojem v gospodinjstvu. Spomnimo se, da tretjina uporabnikov Interneta še nima dostopa do Interneta.

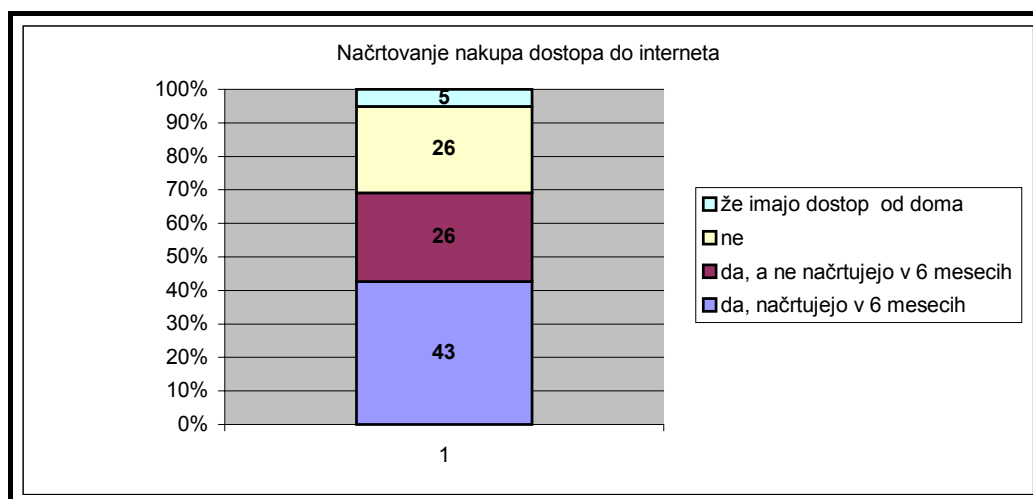
<i>Ali ste v vašem gospodinjstvu že razmišljali o dostopu do Interneta?</i>	<i>Delež (%)</i>	<i>Frekvenca</i>
da	71	177
ne	24	61
že imajo dostop od doma	6	13

Tabela 11: Razmišljanje o nakupu dostopa do Interneta med uporabniki Interneta, ki Interneta še nimajo v gospodinjstvu (december 2000, n=251).

<i>Ali načrtujete nakup dostopa do Interneta v naslednjih šestih mesecih?</i>	<i>Delež (%)</i>	<i>Frekvenca</i>
da	58	102
ne	35	62
ne vem	7	13

Tabela 12: Načrtovanje nakupa dostopa do Interneta v naslednjih šestih mesecih med uporabniki Interneta, ki Interneta še nimajo v gospodinjstvu (december 2000, n=117).

Velika večina uporabnikov, ki doma še nimajo dostopa, je o tem že razmišljala in večina le-teh dostop načrtuje v pol leta. V celoti torej načrtuje dostop v pol leta skoraj polovica teh uporabnikov.

Graf 8: Načrtovanje nakupa dostopa do Interneta (december 2000, n=143)

Večina teh anketirancev sicer namerava dostopati do Interneta preko navadnega modema, vendar so razlike med deleži (modem, ISDN, kabel) precej manjše, če jih primerjamo z obstoječo strukturo dostopa do Interneta v gospodinjstvih, kjer visoko prevladuje navadni modem.

<i>Načrtovani način dostopa do Interneta od doma</i>	<i>Delež %</i>	<i>Frekvenca</i>
preko navadnega modema	34	35
preko ISDN modema	29	30
preko kablanskega sistema	27	28
ne vem	9	9

Tabela 13: Načrtovani način dostopa do Interneta od doma med uporabniki Interneta, ki Interneta še nimajo v gospodinjstvu (december 2000, n=102).

Med načrtovanimi ponudniki prevladuje SIOL, ki ima med opredeljenimi respondenti skoraj tričetrtinski delež.

<i>Morda že veste preko katerega ponudnika Interneta boste dostopali?</i>	<i>Delež (%)</i>	<i>Frekvenca pojavljanja</i>
SIOL-Telekom	36	37
ARNES	6	6
Telemach	4	4
Astra Telekom	2	2
Amis.net	1	1
Megacom eltrade	1	1
K2.net	1	1
s5.net	1	1
ne vem	48	49

Tabela 14: Načrtovani način dostopa do Interneta od doma med uporabniki Interneta, ki še nimajo dostopa od doma (december 2000, n=102).

2.10. Namere med neuporabniki Interneta

O namerah so bili vprašani tudi anketirani, ki Interneta ne uporabljajo aktivno oziroma ga sploh še ne uporabljajo. Ker gre za neuporabnike je razumljivo, da so namere nižje. Dobra tretjina poroča, da razmišlja o nakupu dostopa od doma, od tega slaba polovica načrtuje nakup v naslednjih šestih mesecih. V takih primerih gre pogosto lahko bolj za namero drugih članov gospodinjstva (uporabnikov Interneta) - mogoče je seveda tudi, da respondent z namerami drugih članov gospodinjstva ni seznanjen - zato se rezultati v naslednjih tabelah v grobem ujemajo s strukturo v primeru namer uporabnikov, ki uporabljajo Internet aktivno, nimajo pa še dostopa do Interneta.

<i>Ali ste v vašem gospodinjstvu že razmišljali o dostopu do Interneta?</i>	<i>Delež (%)</i>	<i>Frekvenca</i>
Da	37	788
Ne	59	1253
že imajo dostop od doma	4	75

Tabela 15: Razmišljanje o nakupu dostopa do Interneta (december 2000, n=2117).

<i>Ali načrtujete nakup dostopa do Interneta v naslednjih šestih mesecih?</i>	<i>Delež (%)</i>	<i>Frekvenca</i>
Da	42	330
Ne	43	340
ne vem	15	118

Tabela 16: Načrtovanje nakupa dostopa do Interneta v naslednjih šestih mesecih (december 2000, n=788).

Anketiranci, ki nakup dostopa do Interneta načrtujejo v naslednjih šestih mesecih, so bili vprašani še, na kakšen način nameravajo dostopati do Interneta od doma. Večina načrtuje dostop preko navadnega modema.

<i>Načrtovani način dostopa do Interneta od doma</i>	<i>Delež (%)</i>	<i>Frekvenca</i>
preko navadnega modema	36	118
preko ISDN modema	22	74
preko kablanskega sistema	18	60
ne vem	24	78

Tabela 17: Načrtovani način dostopa do Interneta od doma (december 2000, n=330).

Anketirani so bili vprašani še, če že vedo preko katerega ponudnika nameravajo kupiti dostop do Interneta od doma. Med načrtovanimi ponudniki prevladujeta SIOL in ARNES. V kategoriji »drugo« so navedeni Com Idrija, Link, Megacom, S5, Smartkcom. Med opredeljenimi respondenti ima SIOL več kot dvotretjinski delež, okoli desetino pa imajo tudi kabelski operaterji

<i>Morda že veste preko katerega ponudnika Interneta boste dostopali?</i>	<i>Delež (%)</i>	<i>Frekvenca pojavljanja</i>
SIOL-Telekom	20	65
ARNES	7	25
Telemach	2	5
Astra	1	3
KISS	0,4	1
Amis.net	0,4	1
K2.net	0,3	1
Perftech	0,3	1
drugo	2	13
Ne vem	67	213

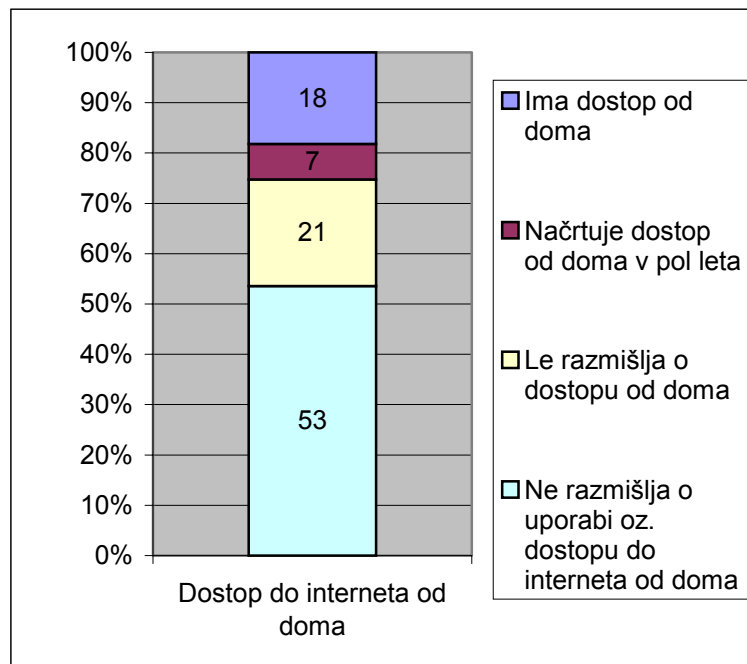
Tabela 18: Načrtovani način dostopa do Interneta od doma (december 2000, n=320).

3. SUMARNI PREGLED

Iz sheme na zadnji strani lahko povzamemo:

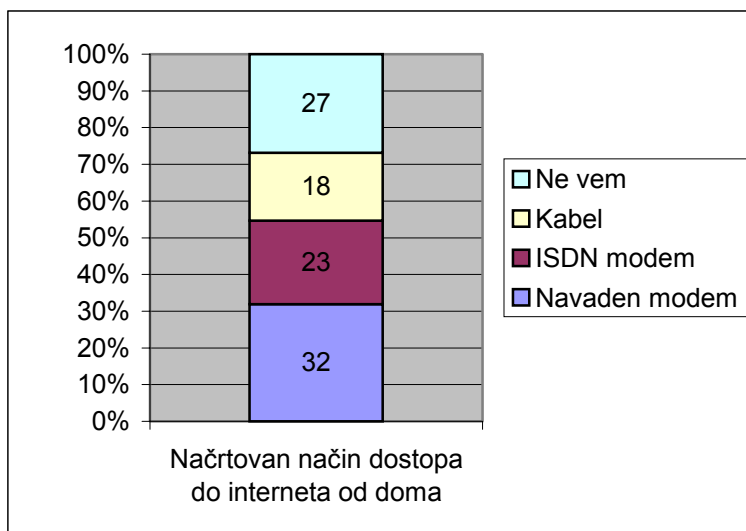
- skoraj petina gospodinjstev že ima dostop do Interneta od doma,
- slaba desetina ga načrtuje v roku pol leta,
- nadaljnja petina gospodinjstev je o tem že razmišljala.

Dobra polovica gospodinjstev še ne razmišlja o dostopu do Interneta od doma, kar se v grobem ujema z gospodinjstvi, ki nimajo osebnega računalnika.

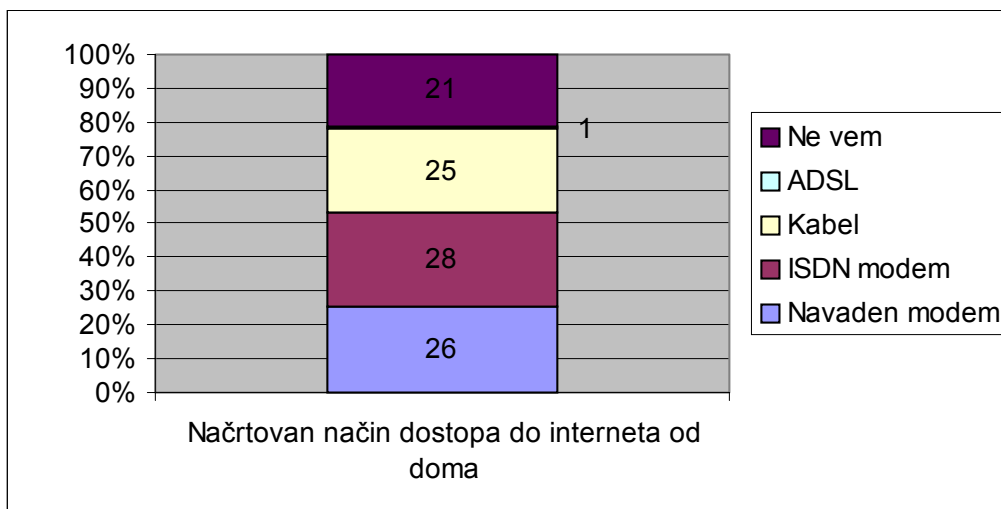
Graf 9: Načrtovani način dostopa do Interneta od doma (december 2000, n=320).

V pogledu samega načina dostopa pa se gospodinjstva, ki svoj prvi dostop načrtujejo v naslednje pol leta, v grobem delijo na štiri približno enake dele: kabelski dostop, ISDN, navadni modem, četrtina pa še ne ve. Ponovimo, da smo pri tem upoštevali le gospodinjstva, ki še nimajo dostopa.

Graf 10: Načrtovani (v naslednjih 6 mesecih) način dostopa do Interneta od doma – gospodinjstva brez dostopa (december 2000, n=320).

Če pa bi na osnovi prejšnjih prikazov h kabelskim in ISDN prišteli tudi namere uporabnikov, ki že imajo dostop, bi se omenjena deleža povečala. Namere ADSL – manj kot 1% - pa se v spodnjem grafu praktično ne vidijo.

Graf 11: Načrtovani način dostopa do Interneta v naslednjih 6 mesecih – gospodinjstva, ki načrtujejo prvi dostop in tudi gospodinjstva, ki dostop do Interneta že imajo, vendar načrtujejo dodatni/nadomestni dostop (december 2000).

Oglejmo si še primerjavo obstoječe in nameravane strukture načina dostopa do Interneta. Pri tem smo izločili vse neopredeljene respondente. V kategorijo »drugo« smo združili tudi vse navedbe, ki se ne pojavljajo v vseh treh skupinah. V navedbo Astra&GK smo združili navedbe Astra oziroma Gorenjski kabel.

	Obstoječa struktura %	Polletne namere uporabnikov brez dostopa %	Polletne namere neuporabnikov Interneta %
SIOL	48	74	57
ARNES	31	12	22
Telemach	1	4	4
Astra&GK	1	2	3
Ostali	19	8	14

Tabela 19: Struktura opredeljenih respondentov glede ponudnika dostopa

Podobno primerjavo lahko naredimo tudi za način dostopa in razberemo, da bodo bodoči uporabniki Interneta od doma v bistveno večji meri dostopali preko ISDN modema in preko kablanskega dostopa. Vsekakor pri tem opazimo, da pri navajanju kablanskega ponudnika mnogi ne na navajajo podjetja, zato so deleži SIOLa v zadnjih dveh kolonah v zgornji tabeli verjetno nekoliko precenjeni.

NAČIN DOSTOPA	Obstoječi način dostopa med uporabniki %	Načrtovani način dostopa do interneta od doma med uporabniki brez dostopa %	Načrtovani način dostopa do interneta od doma med neuporabniki %
Navadni modem	77	37	47
preko ISDN modema	16	32	29
kablanski sistem	7	30	24

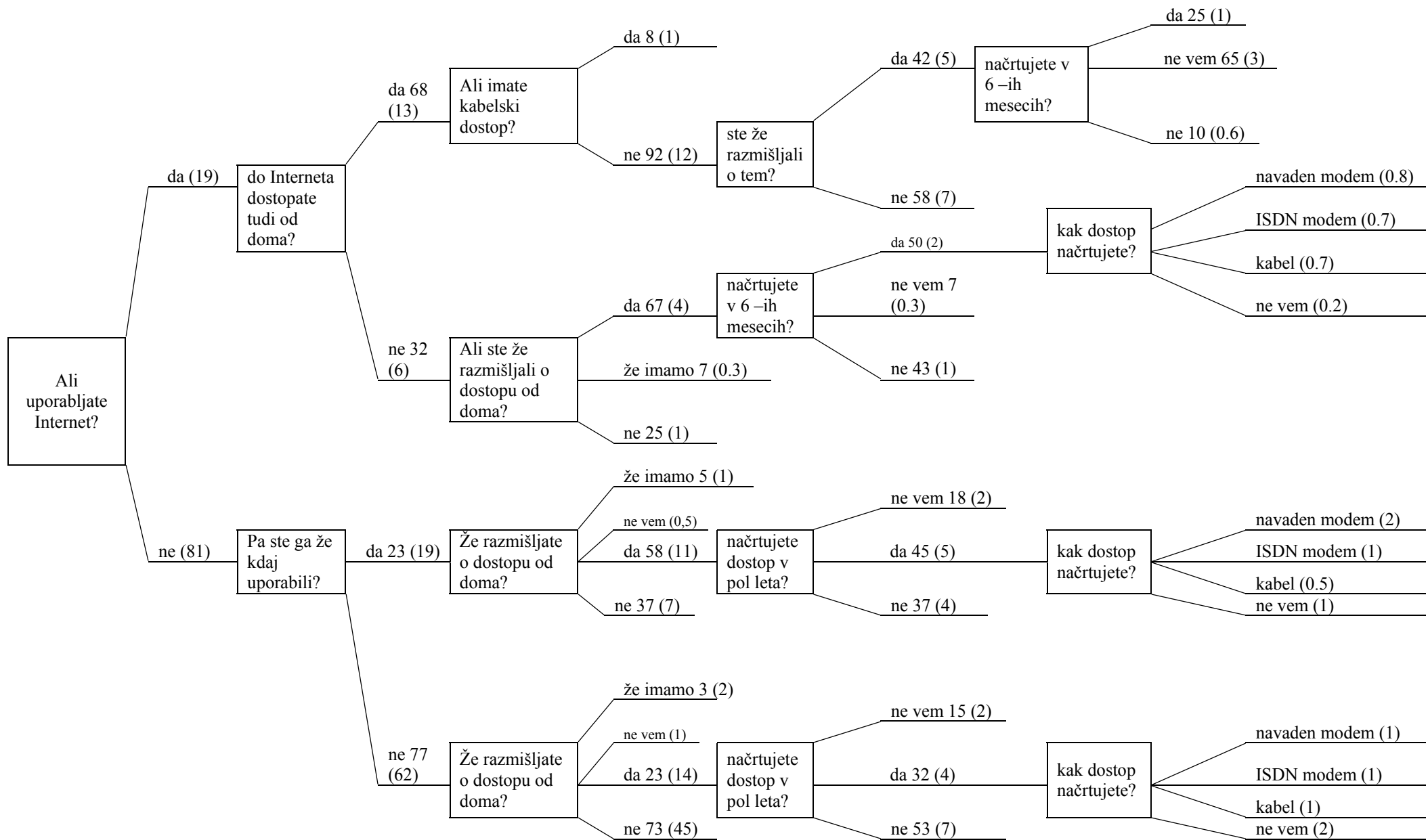
Tabela 20: Struktura opredeljenih respondentov glede načina dostopa

Čeprav so nekateri deleži – povzeti so seveda iz prejšnjih tabel, kjer si lahko ogledamo tudi velikost podskupin - ocenjeni razmeroma nenatančno, pa razberemo dva osnovna trenda:

- v bodoče se bo povečeval predvsem delež SIOL-a,
- še hitreje se bo povečeval delež kablanskega dostopa, seveda na bistveno nižjem nivoju.

ADSL dostop v zgornjih dveh tabelah nismo vključili, ker je zaenkrat predstavljal premajhen delež za tovrstne analize.

Shema 1: Stanje na področju uporabe Interneta v Sloveniji (december 2000, n=4169).

